GEMEENTE WEERT

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 21 april 2020

Onderwerp : Stand van zaken decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke
Kenmerk : 999276/999279

Geachte raadsleden,

Inleiding
De Midden-Limburgse gemeenten hebben eind 2016 besloten om een zelfstandige regio te gaan vormen voor de taken maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie vanaf het moment dat de nieuwe (objectieve) verdeelmodellen in zouden gaan. Door allerlei landelijke ontwikkelingen, met name gerelateerd aan deze herziening van de nieuwe verdeelmodellen (decentralisatie van de middelen), is de vorming van een zelfstandige regio al diverse malen uitgesteld. De invoering van de (objectieve) verdeelmodellen (incl. het verdeelmodel BW) is momenteel voorzien per 1 januari 2022.
Over al deze ontwikkelingen is uw raad steeds door middel van raadsinformatiebrieven geïnformeerd .
Door middel van deze raadsinformatiebrief wordt uw raad op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de regiovorming voor de taken Maatschappelijke Opvang (MO), Beschermd Wonen (BW), Bemoeizorg (BMZ) en OGGz-preventie.

Vorming nieuwe regio Midden-Limburg van de baan
Eind december 2019 is uw raad geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de decentralisatie. Kort hierna werd bekend dat de nieuwe regio's negatieve financiële gevolgen zouden ondervinden van het opsplitsen van de regio. Dit naar aanleiding van de werking van een tweetal maatstaven van het huidige objectieve verdeelmodel voor maatschappelijke opvang. Voor de regio Noord- en Midden-Limburg zou het gaan om een korting van circa 1,5 miljoen euro op een totale uitkering voor maatschappelijke opvang van circa 7,7 miljoen euro. Gezien het toch al niet zo ruime budget voor MO, is dit voor onze regio een onverantwoorde keuze waardoor het huidige voorzieningenniveau onmiddellijk onder druk zou komen te staan.

In overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en de VNG hebben de nieuwe regio's (waaronder Midden-Limburg) een memo geschreven met scenario's om als nieuwe regio's gecompenseerd te worden voor de hierboven genoemde negatieve financiële gevolgen.
Deze memo is op 13 februari jl. ter besluitvorming voorgelegd aan de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO).
De VNG-commissie ZJO heeft hierop besloten de huidige regio's te handhaven. Er komen dus geen nieuwe regio's en zij ontvangen dus ook geen eigen middelen voor de uitvoering van de taken MO, BW, BMZ en OGGz.
Het besluit van de commissie ZJO betekent voor de Midden-Limburgse gemeenten dat:
1. zij hun eerder genomen besluit 'Regionale Wmo-taken per 1 januari 2020' moeten herzien: zij gaan geen eigen regio vormen én zij gaan geen eigen middelen ontvangen;
2. zij onderdeel uit blijven maken van de huidige centrumgemeenteregio Noord- en Midden-

Wilhelminasingel 101
Correspondentie: Postbus 950, 6000 AZ Weert
Telefoon: 14 0495 of (0495) 57 50 00 - E-mail: gemeente@weert.nl
Website: www.weert.nl – Twitter: www.twitter.com/gemeenteweert

Limburg en dat zij afspraken moeten maken over de wijze van samenwerking in de regio Noord- en Midden-Limburg vanaf 1 januari 2022, de datum waarop vooralsnog de invoering van de nieuwe objectieve verdeelmodellen (incl. BW) is voorzien.

Verdere koersbepaling samenwerking Noord- en Midden-Limburg vanaf 1 januari 2022
De consequenties van het besluit van de commissie ZJO voor de regio Midden-Limburg zijn uitgebreid besproken en er is koers bepaald richting de toekomst. Dit heeft geleid tot de vaststelling van de uitgangspunten voor samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022 voor de taken MO, BW, BMZ en OGGz zoals opgenomen in bijlage 1.
Met de vaststelling van de uitgangspunten kan de verdere voorbereiding van de inrichting van de samenwerking per 1 januari 2022 op inhoud en op procesniveau gezamenlijk, dus op Noord- en Midden-Limburgse schaal, ter hand worden genomen. Transparantie, zeggenschap en communicatie zijn belangrijke basiswaarden bij de verdere invulling van de samenwerking.

Hierbij gaat het ook over uitwerkingen op het gebied van financiën en juridische zaken. Te denken valt onder andere aan:
- de nadere uitwerking van het uitgangspunt financiële solidariteit waarbij onder andere gekeken moet worden naar een goede verdeelsleutel;
- de uitwerking van de juridische constructie waarbij transparantie, zeggenschap en goede communicatie de basiswaarden zijn.

Wanneer de uitwerkingen van, onder andere, bovenstaande zaken gereed zijn, zullen deze op inhoud en/of op procesniveau separaat aan de colleges, en waar nodig, gemeenteraden, worden voorgelegd.

De Noord-Limburgse gemeenten worden door middel van een brief (bijlage 2) op de hoogte gebracht van de Midden-Limburgse besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

b.a.

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

Geert Gabriëls

G.J.W. Gabriëls
loco-burgemeester

Bijlagen
1. Uitgangspunten samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022
Maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie
2. Brief aan de Noord-Limburgse gemeenten inzake besluitvorming Midden-Limburgse gemeenten t.a.v. uitgangspunten samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022 Maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie

Uitgangspunten samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022

Maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie

Uitgangspunt 1

Iedere gemeente zorgt voor een passend aanbod van voorliggende en algemene voorzieningen, die bijdragen aan het voorkomen van instroom van inwoners in maatschappelijke opvang en beschermd wonen voorzieningen en de duurzame uitstroom van deze groep uit deze voorzieningen bevorderen.

Toelichting

Te denken valt aan:

→ het voorkomen van huisuitzettingen;
→ het matchingspunt vraag & aanbod passende huisvesting & ondersteuning Midden-Limburg;
→ goede toegang tot onder andere het maatschappelijk werk en de welzijnsorganisaties;
→ voldoende inzet van bemoeizorg- en outreachend verslavingspreventiewerkers.

Uitgangspunt 2

Iedere gemeente kan ter voorbereiding op de doordecentralisatie in 2022 vanaf medio 2021 autonoom indiceren binnen de regionaal vastgestelde kaders.

Toelichting

Om binnen de lokale toegang voldoende kennis en ervaring (expertise) op te bouwen rondom de toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang vanaf 1 januari 2022, is een bepaald volume aan aanvragen nodig. De kennis en expertise zit nu in het toegangsteam van de gemeente Venlo en wordt geleidelijk overgedragen naar de lokale toegangsteams. Er wordt ook gekeken hoe kennis en expertise in de regio zo goed mogelijk kunnen worden uitgewisseld. Samenwerking tussen gemeenten wordt daarbij niet uitgesloten.

Uitgangspunt 3

De Noord- en Midden-Limburgse gemeenten kopen beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en OGGz-preventie gezamenlijk in.

Toelichting

Aandachtspunten bij de gezamenlijke inkoop van beschermd wonen:

a) het aantal plekken beschermd wonen neemt naar verwachting af door de regionale ambitie om te ambulantiseren;
b) het product beschermd thuis komt te vervallen. Dat wordt opgevangen met (intensieve) individuele begeleiding;
c) het streven is om het aantal aanbieders in ieder geval niet te laten groeien en misschien wel te laten krimpen;
d) de koppeling van beschermd wonen met regionale voorzieningen zoals 24-7 bereikbaarheid wordt nader onderzocht;
e) we streven naar meer flexibiliteit in de daginvulling van cliënten waarbij het advies is om de maatwerkvoorzieningen dagbesteding en beschermd wonen los te koppelen;
f) er wordt gebruik gemaakt van de handreiking van de VNG voor gemeenten ‘Kwaliteitseisen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang’ bij het opstellen van kwaliteitseisen voor de producten beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
g) intensievere samenwerking (met gebruikmaking van elkaars expertise) tussen aanbieders wordt gestimuleerd bijvoorbeeld door de wijze van bekostiging.

De aandachtspunten voor de inkoop voor maatschappelijke opvang worden nog in samenspraak bepaald.

Uitgangspunt 4

Het relatiemanagement van beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt uitgevoerd door één organisatie namens de gehele regio Noord- en Midden-Limburg.

Toelichting

Hierdoor kan eenduidige sturing op de afspraken met de aanbieders plaatsvinden, bereiken we optimale efficiëncy met betrekking tot de inzet van capaciteit en beperken we de administratieve lasten. De uitvoering van het relatiemanagement wordt zo ingericht dat de input vanuit individuele gemeenten kan worden meegenomen.

Uitgangspunt 5

Gemeenten in Noord- en Midden-Limburg zetten in op zoveel mogelijk spreiding van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen voorzieningen over alle gemeenten, waarbij de gemeenten een nader te bepalen reëel tijdspad hanteren.

Toelichting

De ambitie is om zorg zo nabij mogelijk te organiseren, dus lokaal, in de wijk. Dit betekent dat we de huidige concentratie van voorzieningen in een beperkt aantal gemeenten willen ombuigen naar meer spreiding van voorzieningen over de regio.
De spreiding wordt stapsgewijs uitgevoerd waarbij gemeenten sturend optreden maar waarbij ook rekening wordt gehouden met de belangen van zorgaanbieders bijvoorbeeld waar het gaat om vastgoed.
Betere spreiding van voorzieningen over de regio leidt niet tot uitbreiding van het bestaande aantal plaatsen, er is sprake van substitutie. Op welke wijze de spreiding over de regio het beste plaats kan vinden, wordt door de gemeenten nog nader onderzocht. De uitkomsten van de onderzoeksopdracht beschermd wonen en de gevolgen van de openstelling Wlz worden hierin meegenomen.

Uitgangspunt 6

De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg hanteren bij de uitvoering van het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang een hybride samenwerkingsmodel, waarbij gemeenten taken deels zelf organiseren en deels gezamenlijk organiseren.

Toelichting

Het expertiseteam van de VNG heeft regionale samenwerking verplicht gesteld. Gemeenten in Noord- en Midden-Limburg hanteren het uitgangspunt dat zorg zoveel mogelijk lokaal wordt georganiseerd. Een andere schaal wordt toegepast, als dit meerwaarde heeft. Dit wordt per taak afgewogen en kan dus anders zijn voor bijvoorbeeld de toegang dan voor de facturatie of inkoop.

Uitgangspunt 7

De samenwerking tussen gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg op deze beleidsvelden wordt vormgegeven middels een publiekrechtelijke vorm, waarbij de samenwerking minimaal bestaat uit de onderdelen visie / beleid, inkoop, relatiemanagement, monitoring, woningverdeling (via transferpunt/matchingspunt met zorgaanbieders en woningcorporaties), innovatie en financiële administratie (afspraken in het kader van solidariteit).

Toelichting

Gelet op de grote (financiële) belangen die op het spel staan, is het voornemen om de samenwerking vast te leggen in een juridische constructie. De Noord- en Midden-Limburgse gemeenten willen dit partnerschap vormgeven door een contractuele overeenkomst met een juridische grondslag aan te gaan. Transparantie, zeggenschap en goede communicatie zijn daarbij basiswaarden.

Uitgangspunt 8

Er is sprake van financiële solidariteit tussen de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg door de beschikbare budgetten samen te voegen tot één bedrag. Hieruit worden alle zorg- en bedrijfsvoeringskosten voor gemeenten betaald. Eventuele overschotten of tekorten worden verdeeld op basis van een nog nader te bepalen verdeelsleutel.

Toelichting

Met zorgkosten wordt bedoeld:

→ Indicaties voor inwoners die op basis van een indicatie beschermd wonen verblijven in een instelling (24 uursvoorziening);

Met bedrijfsvoeringskosten wordt bedoeld:

→ Kosten voor relatiemanagement, inkoop, monitoring, kwaliteitsbewaking, gemeentelijk deel transferpunt/matchingspunt en een nader te bepalen percentage voor een innovatiebudget.

Bij de nader te ontwikkelen verdeelsleutel kan onder meer worden gekeken naar ‘omvang van de inleg’, ‘omvang van het gebruik’ en ‘zeggenschap naar rato’.

Uitgangspunt 9

De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg verkennen met elkaar de mogelijkheden om de middelen voor bemoeizorg en collectieve preventie uit het budget Maatschappelijke Opvang eerder door te decentraliseren.

Toelichting

Uit het rapport van het expertiseteam van de VNG is op te maken dat de middelen voor maatschappelijke opvang niet voor 2026 worden gedecentraliseerd naar de regiogemeenten. De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg proberen, zoals bij uitgangspunt 1 beschreven, de instroom van de maatschappelijke opvang zoveel mogelijk te voorkomen door lokaal in te zetten op bemoeizorg en preventie. Om die lokale verantwoordelijkheid te kunnen nemen, willen de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg onderzoeken, hoe deze middelen uit de uitkering maatschappelijke opvang voor bemoeizorg en collectieve preventie eerder kunnen worden doorgedecentraliseerd. Op die manier zijn de regiogemeenten in staat om optimaal te investeren in het voorliggende veld.

uw nummer		Gemeente Venlo
uw datum		Wethouder F. Schatorjé
		Postbus 3434
ons nummer	32589 -2020	5902 RK VENLO
onze datum	14 april 2020	
verzonden		
inlichtingen bij	D. van Bilzen	
sector/afdeling	BS/Welzijn	
doorkiesnr.	0475 - 359 642	
bijlage(n)	Uitgangspunten samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022 maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie	
betreffende	Brief aan de Noord-Limburgse gemeenten inzake besluitvorming Midden-Limburgse gemeenten t.a.v. uitgangspunten samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022 maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie	

Geachte heer Schatorjé,

deze brief richt ik aan u als vertegenwoordiger van centrumgemeente Venlo voor de regionale taken Maatschappelijke opvang (MO), Beschermd Wonen (BW), Bemoeizorg (BMZ) en OGGz-preventie (OGGz).

Door middel van deze brief breng ik u, mede namens de colleges van de Midden-Limburgse gemeenten, op de hoogte van onze besluitvorming ten aanzien van de ‘Status regiovorming Maatschappelijke Opvang (MO), Beschermd Wonen (BW), Bemoeizorg (BMZ) en OGGz-preventie’.

De colleges van de gemeenten in Midden-Limburg hebben besloten:

1. dat zij, gezien de keuzes die op landelijk niveau zijn gemaakt, voor de taken MO, BW, BMZ en OGGz onderdeel uit blijven maken van de huidige regio Noord- en Midden-Limburg en het eerder genomen besluit ‘Regionale taken per 1 januari 2020’ daarmee komt te vervallen;
2. dat de uitgangspunten, zoals opgenomen in bijlage 1, de basis vormen voor de (verbeterde) samenwerking tussen de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten per 1 januari 2022 voor de taken MO, BW, BMZ en OGGz;
3. de voorbereiding van de inrichting van de samenwerking per 1 januari 2022 op basis van de uitgangspunten te starten.

Over relevante zaken in het kader van de verdere voorbereiding van de inrichting van de samenwerking per 1 januari 2022 op inhoud en/of op procesniveau nemen onze colleges en/of gemeenteraden separate besluiten.

De uitgangspunten in bijlage 1 zijn voor de Noord-Limburgse gemeenten hoofdzakelijk vastgesteld voor beschermd wonen met op onderdelen elementen van maatschappelijk opvang, bemoeizorg en openbare geestelijke gezondheidszorg. Wij als colleges van de Midden-Limburgse gemeenten hebben de uitgangspunten voor het totale pakket aan regionale Wmo-taken (MO, BW, BMZ en OGGz) vastgesteld. Wij hebben inmiddels begrepen dat de intentie er ook bij de Noord-Limburgse gemeenten ligt om de uitgangspunten ook te onderschrijven voor het totale pakket aan regionale Wmo-taken. Zou

u dit formeel aan ons willen bevestigen? Zo ligt er een deugdelijke basis om gezamenlijk de voorbereiding richting 1 januari 2022 ter hand te nemen.

Namens de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal, Roerdalen, Maasgouw, Echt-Susteren en Roermond,

De wethouder voor maatschappelijke zorg, volksgezondheid, communicatie en burgerparticipatie van de gemeente Roermond,

Marianne Smitsmans-Burhenne MSc.

Bijlage 1 Uitgangspunten samenwerking Noord- en Midden-Limburg per 1 januari 2022 maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie

Deze brief is in afschrift verzonden aan de portefeuillehouders voor de regionale taken Maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en OGGz-preventie van de Noord-Limburgse gemeenten